

Literary Section

СТИХОТВОРЕНИЯ, ПОСВЕТЕНИ НА ХОРА ОТ БЕЛОГРАДЧИК

Златка ПЕТРОВА

Abstract. This poetical collection contains several poems, written by Dr. Zlatka Petrova, and devoted to her friends in the town of Belogradchik where Ms. Petrova was born. She studied in the local school and one of the poems is devoted to her lovely teacher.

Keywords: Zlatka Petrova, poetry, Belogradchik, friends, teacher

Златка Петрова¹⁾

ДО СЛЕДВАЩОТО ЛЯТО

На Виолета Филипова

от Белоградчик

Като къшчета трошливи,
като оскъдни захарни кристали
изплъзнаха се от дланта ми
летните горешници, -
утеха моя
за измръзналите пръсти на душата ми.

Летни дни,
предчувствие за самовглъбяване,
обилие от време собствено,
прекрачило обвързаните часове –
не ви усетих.

Затлачиха ме грижи,
тревогите за други
накъсаха немилостиво
преброената ваканция.
И плаче в мен тъгата – многоръка,
и сълзите пресъхват в гърлото –
една стена не скрива от слуха ми
глух стон на болка сляпа.

Неотдъхнала, разделям се със лятото
останало си жадно.

Не срещнах старите приятели
и в дни на засуха и слънце

живителните глътки
от изворите чисти не поех.
Превръщам се в очакване –
до другото, до следващото лято.

29 август 1994 год.

ПРИЯТЕЛКИ ОТ ЗЕВС-А

*ЗЕВС – абривиатура, обединяваща имената на
Златка, Елка, Венета, Савина
от Белоградчик*

Четири момичета –
обичливи и мили –
пъстроцветни латинки в малки градинки,
момини свежи сълзи,
искам да пея за вас,
а сърцето се слива, боли ...
Къде разпиля ви неотменния вихър,
наречен живот,
та тъй рядко, за кратко ви сбира?
Кой очерта така вашия път?

Родните къщи за вас ли смаляват се,
по безгрижие детско ли плачат насън
и поглеждат самотни
през прашни стъкла?
Една чешма край града все още ви чака
и утеха разлива под вашта скала.
- Чин-чин, чан-чин ... ще дойдат,

ще дойдат моите другарки добри,
ще наляят пак старите стомни
с моите сладки води ...

Една от прочутите белоградчишки чешми – Чачин камък

Но водата ти, мила, отдавна,
отдавна изтече,
като наште безоблачни дни.
а от пъстрите стомни
не останаха даже следи –
кой ги счупи, къде ли ги скриха,
не зная.
Никой след нас не тръгна към тебе

с онези писани стомни,
и с нашата радост
водата ти никой не пи.

Чешмице бърлива,
край тебе пеперуди ловяхме,
но по-леки от тях бяха наште крила;
босоноги пребродихме
не една недостъпна скала –
оттогава навярно високо се взорът стреми.
Игри до забрава – цели дни, до вечери късни
по дворове и улици звъни,
звъни детският смях.
Момичета мили, в плитчици здрави
опънали нежни коси,
колко взела тежки развързахме?

Къде сте, къде сте, отминали дни?
Къде сте, родители скъпи? – Отмалели и неми
те спят до града
в белокаменна странна гора,
с тях си отиде набързо
лекокрилото светло безвремие ...
А после се втурнаха, сякаш подгонени,
дни-върволици, години.

Но нали всяко лято
ни срещат познати
гори и поляни, нови премени
облекли за нас,
и скалите се кипрят
с мъх и цветенца засмени,
а чешмата крайпътна
очаква ни в лято и мраз –
да се спуснем към нея,
да подпрем доверчиво снага
и погалили челото –
грубо издялан варовик –
да сръбнем от шепа
оскъдната нейна вода,
по стария, детския навик.

И сме много богати, момичетата,
имахме нашто очаквано лято
с планини и скали,
грейнали в слънчево злато,
имаме нощи, приспишаващи сънно дома,
и една, дето бди,
до зори не заспива,
неизменната стара чешма.

22 април 1994 год.

Чешмата при Чачин камък

ИЗПОВЕД НА САВИНА

В памет на д-р Иван Гайдаров

От Белоградчик

Аз се лутам в града –
в този миг – непознат, безсърдечен –
и студено потръпвам, и те търсят без път
в долетялата призрачна вечер ...

Аз те търся сама
и връхлитат ме спомени мили –

нали двамата с теб много вечери тъй сме вървели
и запълнен и ведър е изглеждал тогава светът ...

Но те няма по тези премръзнали улици,
по асфалта, по стари пътеки
не откривам мъничка следа
и в тъга се разтапям, и понасят ме вихри
и снежни виелици,
и в безпътица сляпа се лута със мен есента.

Как да срещам годините нови
без тебе, Иване,
и какво да оставя под нашта смълчана елха?
Вече няма звънчета игриви, не блестят
като накит ковани
по небето звездите. Ти остана във мене –
неугаснала,
тъжна
и бледа звезда!

4 януари 1994 год.

*Не забравимата Соня –
приятелка от най-ранните ми детски дни*

Не мога да повярвам,
че за теб – последно – лятото
така безшумно и безстрастно отлетя,
и в жервеник-съдба ноември се превърна –

защо отиде си от нас,
къде си ти сега?

Земята ли изпреде сребърните нишки
и с тях ли ти иззида ледения ковчег,
когато ний сме тичали, залутани в неща
тъй дребни и така различни,
но пред смъртта – безсмислени, ненужни,
като изгубен във гората ек?

Жестоко е. Не мога да повярвам,
че занемяла е добрата ти уста,
че погледът е сведен все надолу
(там остана безвъзвратно затворена една врата ...).
А толкова надежди мили, смях и обич верна
лежат под тежката,
под лепкавата майчица – земя.

6 януари 1994 год.

В ПРЕКЛОНЕНИЕ

*Пред гроба на моя учител Иван Билярски
от Белоградчик*

От будния ни весел клас,
от толкова много отличници
и още колко любимци,
само аз ли ти ти останах вярна, учителю?

Обрасналият гроб във самота мълчи.
От плевелите диви,
от вкоравената пръст не личи
живи ли са още твоите възпитаници.

Иван Билярски със синовете си, 1944 г.²⁾

С детска плахост те боготворяхме.
Твоята цигулка твореше чудеса –
откриваше очите ни за красота,
полагаше във дланите ни
слънце, славеи и нови небеса.
Как пеехме опиянени за облачето бяло,
за бащините двори, как е всичко закопняло ...

Иван Билярски с ученици и други учители на детски лагер, 1955 г.³⁾

Колко те обичахме!
И съм си мислила, учителю,
утъпкана оътека и много цветя засмени
ще сочат даже на неукия
пътя към тебе ...

Защо тъй бързо се забрави изисканата добрина?
Милото училище, наивният и стар буквар
не даде ключа за това ...

С много грижи ни остави,
в нерадост потъват дните ни, учителю,
но признавам ... не сме добри,
не сме опазили ревниво

спомена за детските ни дни,
не сме запомнили урока ти
по честолюбие, учителю ...

В пенсия – на лозето в Башовица²⁾

Прохладна тишина
от клоните на дивия орех трепти.
Вселенска мъдрост в мрамора стаена
дълбокомислено край теб кръжи ...
Гласът ти идва от далече – слаб,
прихрипнал и добър –
единствен в сънния покой, учителю.
– Не се коси, не страдай – прошепваш ти.
И пак е тихо. И тихото заплаква в мен.

Домът на Билярски в града

А само цветето – разцъфтяло и бяло
неподозиран аромат таи,
за тебе то
като сълзица чиста е изгряло –
през него светлата ти,
царствена душа строи.

11 септември 1994 год.
Белоградчик

БЕЛЕЖКИ

1. Доц. д-р Златка Петрова е от Белоградчик, учила е в Белоградчишката гимназия (випуск 1954). Тя е специалист в областта на педагогиката на ранната детска възраст. Нейната дисертация е от 1984 г. Дълги години тя беше директор на Полувисшия институт за тетски учителки във Враца, впоследствие преобразуван в Педагогически колеж към Великотърновския университет. Стихотворенията, представени тук, са част от нейна поетична творба (Петрова, 1996) (Редактор).

2. От „Преживаното“ – инж. Георги Билярски
3. Снимка: проф. Веселин Борисов.

ЛИТЕРАТУРА

Петрова, З. (1996). *Не бъдете тишината*. София: Фондация „Искър“.

✉ Dr. Z. Petrova
Zh.k. Dabnika, bl. 68, ent. B, apt. 36
3005 Vratza, BULGARIA

© 2014 Venets: Author

